

dura, seguint la línia marcada per l'incident de Banca Catalana. A Madrid es pensà llavors en una simple substitució d'aliat: Euskadi en lloc de Catalunya, però la idea (no arribà ni a projecte) fou abandonada, quan el govern Ardanza féu saber que no tenien la intenció de fer de «model», entre altres raons perquè l'estatut de Gernika i la situació interna no els ho permet.

En canvi, des de Catalunya es formulaven dues propostes de gran abast i —¡atenció!— aplicables a totes les comunitats autònomes: el nou sistema de finançament (a Sigüenza s'acordà que seria únic per

a tots els territoris regits per la Lofca) i un pla de seguretat ciutadana ben vist en principi i que implica una nova relació entre els diversos poders, locals, autònom i central.

Doncs bé, en aquest moment precis el rei va a Catalunya i elogia sense massa reserves la gestió de la Generalitat nacionalista, i fins i tot reconeix la justesa de certes reivindicacions bàsiques i del seu passat històric. La interpretació més raonable d'aquesta insòlita actitud de la Corona és que, malgrat les picabaralles i les polèmiques puntuals, cal que el poder central escolti i consideri les grans ofertes formulades

des de Catalunya, en aquest moment l'únic contrapès i alternativa global als projectes socialistes.

Ara bé, això mateix planteja diversos interrogants. En primer lloc, si el viatge reial s'ha fet sota la supervisió del govern central, tal com se sol fer, o, ans al contrari, si és una iniciativa unilateral de la Corona, emparant-se en l'article 56 de la Constitució. En aquest sentit, la presència i el capteniment del ministre Narcís Serra poden fer costat igualment a les dues hipòtesis, les quals, és clar, tenen un abast polític completament diferent.

¿L'acció del rei significa, també, que la Corona dóna alé a una alternativa centrista, concretament la del PRD, atida des de Catalunya? La incapacitat, cada vegada més palesa, de la Coalició Popular per a construir una opció moderada que pugui disputar el poder al PSOE potser preocupa la Corona, encarregada de vetlar per l'estabilitat institucional, però, per a molta gent, això no justificaria una irrupció reial en un terreny estrictament reservat als partits polítics. Caldrà esperar més conseqüències i més anàlisis, i disposar d'una mica més de perspectiva.

Pujol, l'home del rei a Catalunya

Ignasi RIERA

Una primera lectura de la visita: Joan Carles és un personatge simpàtic, poc protocolari, lúdic, capaç de connectar amb col·lectius diversos i interessar-se per detalls que a molts passarien desapercebuts. Acompanyat de la reina Sofia, ha practicat les relacions públiques en el marc d'una ciutat optimista que es prepara per viure la flama abrاندada d'un projecte olímpic. Més encara: la visita dels monarques, en aquesta lectura de revista rosa, demostraria que el nostre és un país sense antagonismes socials i/o polítics.

La convivència al Pati dels Taroners creava la imatge de comunitat pre-nacional, on tots, des de Ferrer Salat fins a les restes d'un comunisme fràgil, es coneixien i, entre paraules picardioses i picabaralles d'opèrta, es reunien d'amagat per jugar al mus o fumar, desinhibits, la pipa de la pau.

En efecte, a més dels reis, dos guanyadors absoluts de la visita: el president Jordi Pujol i l'alcalde Pasqual Maragall. Amb un avantatge clar per al primer, a qui concediríem un con-

tudent 6 a 2 a les acaballes del matx.

Es diria que tot era calculat per aconseguir aquest sis-dos a Catalunya... que pot ser un discret, però clar, 3 a 1 a l'estesa pell de brau. Fa ben pocs dies, Pujol era declarat «espanyol del año». Paral·lelament, l'operació Roca no engresca, i apareix, com més va més, com la proposta càndida d'un polític brillant, però sense capacitat per acabar les jugades a l'àrea petita. Els socialistes, sense equip que pugui fer-los ombra a Madrid, s'instal·len en el poder sense oponent: perillosa situació per a l'estabilitat plural del país. El paper d'àrbitre de la corona significa que el rei garanteix possibles alternatives electorals, sense que això signifiqui que n'abona una o en desautoritza una altra.

I a Catalunya, la Generalitat: com a eix, com a referència institucional, com a govern legítim. El rei ha refermat el caràcter central de la Generalitat just a l'hora en què molts ciutadans a Catalunya sentien una tirria —no sé si irracional, però sí creixent— contra els impediments de

Madrid a la consolidació autonòmica. Ara queda tot clar: més enllà de tot protocol, l'home del rei a Catalunya és Jordi Pujol.

L'altra figura era l'alcalde: present i històric, Pasqual Maragall i el doctor Robert, símbol aquest darrer de la lluita contra la corrupció municipal. El fet que el rei no hagi sortit dels límits de la ciutat ha servit a Pasqual Maragall per repetir la seva acrítica visió de la gran Barcelona.

Un viatge d'estil diferent als altres: les multituds no han «tocat» el rei. Les escasses pintades independentistes contra la presència del rei borbó a Catalunya han quedat ofegades per uns actes d'adhesió segura i controlada, de *numerus clausus*. Els qui visitaven el rei anaven a contar-li problemes —sovint problemes en les relacions amb el govern central del PSOE— i a sentir afalagats les paraules mesurades, equilibradores, del rei. Serà interessant de veure com capitalitza el govern de la Generalitat, presidit (¡i ara més que mai!) per Jordi Pujol, aquesta benedició amistosa del rei Joan Carles, rei d'Espanya i fill del comte de Barcelona.